

2. Nie przechodzą na PZU roszczenia właściciela przeciwko osobom, z którymi pozostaje on we wspólnym gospodarstwie domowym lub za które ponosi odpowiedzialność, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.

3. Jeżeli szkoda została spowodowana nieumyślnie, w uzasadnionych społecznie lub gospodarczo przypadkach PZU może ograniczyć roszczenie do sprawcy szkody lub odstąpić od dochodzenia roszczenia.

4. Jeżeli właściciel, bez zgody PZU, zrzekł się roszczenia do osób trzecich z tytułu poniesionej straty, PZU jest wolny od obowiązku wypłaty odszkodowania.

§ 56. Jeżeli po wypłacie odszkodowania zostanie ujawniona okoliczność, która na mocy przepisów rozporządzenia pozbawia właściciela prawa do odszkodowania, PZU może żądać zwrotu wypłaconej sumy odszkodowania wraz z kosztami oszacowania szkody.

Rozdział XI

Przepisy końcowe.

§ 57. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 lutego 1972 r.

w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia budynków (Dz. U. Nr 5, poz. 23);

- 2) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 lutego 1972 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia mienia ruchomego w gospodarstwach rolnych (Dz. U. Nr 5, poz. 24);

- 3) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 lutego 1972 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia ziemiopłodów od gradobicia i powodzi (Dz. U. Nr 5, poz. 25);

- 4) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 lutego 1972 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 1972 r. Nr 5, poz. 26 i z 1974 r. Nr 9, poz. 54).

§ 58. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1975 r., z tym że przepisy o ubezpieczeniu mienia ruchomego na działkach o obszarze poniżej 0,5 ha (§ 26 ust. 2) wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1976 r.

Prezes Rady Ministrów: w z. M. Jagielski

304

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 grudnia 1974 r.

w sprawie sposobu ustalania taryf i poboru składek za obowiązkowe ubezpieczenia majątkowe i osobowe.

Na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 2 grudnia 1958 r. o ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (Dz. U. z 1958 r. Nr 72, poz. 357 i z 1964 r. Nr 16, poz. 94) zarządza się, co następuje:

§ 1. Taryfy składek za obowiązkowe ubezpieczenia majątkowe i osobowe prowadzone przez Państwowy Zakład Ubezpieczeń (PZU) ustala Minister Finansów na wniosek naczelnego dyrektora PZU, zaopiniowany przez radę ubezpieczeniową.

§ 2. 1. Stawki taryfowe, z wyjątkiem stawek służących do wymiaru składki bieżącej za ubezpieczenie trzody chlewnej, ustala się za okres roczny.

2. W taryfie można ustalić specjalną skalę stawek za okresy ubezpieczenia, trwające krócej niż jeden rok.

§ 3. Kalkulację stawek taryfowych przeprowadza się na podstawie danych statystycznych szkodowości za okres co najmniej ostatnich 5 lat, a w odniesieniu do obowiązkowego ubezpieczenia trzody chlewnej — za okres co najmniej 2 lat. W razie braku danych statystycznych, stawki ustala się na podstawie innych danych lub opinii rzeczoznawców.

§ 4. 1. Stawki taryfowe powinny być różnicowane w zależności od ryzyka ubezpieczeniowego.

2. W przypadkach gospodarczo, społecznie lub technicznie uzasadnionych, przy ustalaniu taryf składek, Minister Finansów może:

- 1) zaniechać lub ograniczyć różnicowanie stawek taryfowych,

- 2) wprowadzać dla niektórych kategorii osób lub rodzajów mienia obniżki ustalonych stawek w granicach do 50%,

- 3) ustalać dolną i górną granicę stawek taryfowych, w której ramach wysokość składki określać będzie PZU.

3. Minister Finansów określi w taryfie składek za obowiązkowe ubezpieczenia komunikacyjne zasady stosowania obniżek składki w związku z bezszkodowym przebiegiem tych ubezpieczeń, jak również zasady stosowania podwyżek składki zależnie od liczby wypadków spowodowanych przez posiadacza pojazdu w roku kalendarzowym.

§ 5. Stawki taryfowe ustala się w wysokości niezbędnej do zapewnienia środków na:

- 1) wypłatę przewidywanych odszkodowań i świadczeń,
- 2) pokrycie kosztów prowadzenia ubezpieczeń,
- 3) tworzenie funduszu rezerwowego,
- 4) tworzenie funduszu prewencyjnego.

§ 6. Taryfy składek ogłasza się w Monitorze Polskim, z wyjątkiem taryf za obowiązkowe ubezpieczenia zwierząt gospodarskich, które ogłasza się w dzienniku urzędowym właściwej wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa).

§ 7. Składki, z wyjątkiem składki bieżącej za obowiązkowe ubezpieczenie trzody chlewnej, wymierza się za rok kalendarzowy.

§ 8. 1. Nie pobiera się i nie zwraca składki, jeżeli odpowiedzialność PZU z tytułu obowiązkowych ubezpie-

czeń budynków oraz mienia w gospodarstwach rolnych rozpoczyna się, ulega zmianie lub kończy się w ciągu roku kalendarzowego w związku ze zmianami w poszczególnych gospodarstwach w tym okresie; jeżeli zmiany powstały w drugim półroczu i dotyczą tylko zwiększenia obszaru gospodarstwa albo liczby budynków, nie pobiera się z tego tytułu składki również w następnym roku kalendarzowym.

2. Nie pobiera się i nie zwraca składki za obowiązkowe ubezpieczenie bydła i koni w związku ze zmianami w stanie pogłowia tych zwierząt, powstałymi po wymierzeniu składki.

3. Składkę za obowiązkowe ubezpieczenie trzody chlewnej wymierza się jako:

- 1) składkę stałą, zależną od obszaru gospodarstwa rolnego, oraz
- 2) składkę bieżącą, pobieraną przy skupie zwierząt, albo — w razie szkody — potrącaną przy wypłacie odszkodowania.

4. Przy wymiarze składki za obowiązkowe ubezpieczenia budynków oraz mienia w gospodarstwach rolnych, jak również w gospodarstwach poniżej 0,5 ha, podstawę wymiaru stanowi wartość ustalona według obowiązujących norm szacunkowych w roku, za który dokonuje się wymiaru; przy wymiarze składki za ubezpieczenie budynków objętych ewidencją PZU w dniu wejścia w życie rozporządzenia stosuje się stopień zużycia przyjęty do wymiaru składki za rok 1974.

§ 9. Jeżeli pojazd będący w posiadaniu osoby fizycznej lub jednostki gospodarki nie uspołecznionej jest dopuszczony do ruchu lub wycofany z ruchu w ciągu roku kalendarzowego:

- 1) pobiera się 100% składki rocznej, jeżeli pojazd jest rejestrowany w pierwszym półroczu, a 50% składki — jeżeli pojazd jest rejestrowany w drugim półroczu,
- 2) zwraca się 50% wpłaconej składki rocznej w razie skreślenia pojazdu z rejestru w pierwszym półroczu; jeżeli pojazd zostaje skreślony w drugim półroczu, zwrot składki nie przysługuje.

§ 10. Składki pobiera się jednorazowo w miesiącu styczniu każdego roku, z wyjątkiem składek bieżących za

ubezpieczenie trzody chlewnej oraz składek, których pobór regulują odrębne przepisy.

§ 11. 1. Wymierzone składki mogą być pobierane zaliczkowo, w ratach lub w odroczonym terminie płatności — na zasadach określonych przez Ministra Finansów.

2. Minister Finansów może zarządzić pobór składek za obowiązkowe ubezpieczenia komunikacyjne cudzoziemców dewizowych według zasad odmiennych niż określone w § 9.

§ 12. O terminach płatności składki (zaliczki) PZU zawiadamia w drodze obwieszczeń.

§ 13. 1. Składki są pobierane przez sołtysów albo bezpośrednio przez PZU.

2. Składki bieżące za obowiązkowe ubezpieczenie trzody chlewnej pobierane są w drodze potrącania z należności wypłacanych za trzodę chlewną zakupioną przez jednostki gospodarki uspołecznionej.

§ 14. 1. Wymiaru składki można dokonać tylko za okres ostatnich trzech ubiegłych lat kalendarzowych.

2. PZU może potrącić z odszkodowania należne, a nie uiszczone składki za obowiązkowe ubezpieczenia majątkowe i osobowe.

§ 15. Przepisy rozporządzenia stosuje się odpowiednio do sposobu ustalania taryf i poboru składek za obowiązkowe ubezpieczenia komunikacyjne prowadzone przez „Wartę” Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji Spółkę Akcyjną.

§ 16. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 grudnia 1961 r. w sprawie sposobu ustalania taryf i poboru składek za obowiązkowe ubezpieczenia majątkowe i osobowe (Dz. U. z 1962 r. Nr 3, poz. 6, z 1965 r. Nr 7, poz. 36 i z 1967 r. Nr 6, poz. 22).

§ 17. Do czasu wydania przepisów na podstawie niniejszego rozporządzenia zachowują moc przepisy wydane na podstawie rozporządzenia wymienionego w § 16.

§ 18. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1975 r.

Prezes Rady Ministrów: w z. M. Jagielski

305

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 grudnia 1974 r.

w sprawie zmiany granic powiatów brodnickiego i rypińskiego w województwie bydgoskim oraz ostródzkiego i olsztyńskiego w województwie olsztyńskim.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o dokonywaniu zmian podziału administracyjnego Państwa (Dz. U. Nr 6, poz. 48) zarządza się, co następuje:

§ 1. W województwie bydgoskim wyłącza się z gminy Świdziebnia w powiecie rypińskim część obszaru wsi Wierzchnia o powierzchni 83,49 ha i włącza się ją do

gminy Górzno w powiecie brodnickim w tymże województwie.

§ 2. W województwie olsztyńskim wyłącza się z gminy Grunwald w powiecie ostródzkim obszary sołectw: Drwęck, Warlity Małe, Wigwałd i Zawady i włącza się je